

Turismul reprezintă un mod excelent de a încuraja cunoașterea patrimoniului cultural. Patrimoniul cultural al Europei constituie o importantă și valoroasă resursă în domeniul turismului, educației, ocupării forței de muncă etc., producând bani și facilitând crearea locurilor de muncă în orașe și regiuni. Majoritatea dicționarelor prezintă ca sens etimologic al cuvântului turism, termenul *to tour*, provenit din limba engleză, care face referire la excursie și înseamnă a călători, a colinda.

O altă sursă de proveniență ar fi cuvântul „*tour*”, din franceză (călătorie, mișcare în aer liber, plimbare, drumeție în circuit), care la rândul său declină din cuvântul grecesc *turnos*, respectiv latinescul *turnus*, păstrând aceeași semnificație de circuit. Turismul cultural constituie o formă de mobilitate turistică care are ca scop primordial lărgirea orizontului de cunoaștere prin descoperirea patrimoniului cultural-artistic, arhitectural și al zonelor în care acesta se integrează, o formă de valorificare a resurselor antropice și tocmai din acest motiv în sfera sa de cuprindere înglobează atât turismul citadin, cât și turismul rural-etnografic prin trimitere la noțiunea de patrimoniu, care reprezintă componentele materiale și imateriale ale identității unei societăți. Specialiștii ce au studiat acest domeniu au ajuns la concluzia că persoanele care practică turismul cultural au nevoie de un buget mai mare decât turiștii standard.

Ei pot fi interesați de domenii precum religia, filozofia, istoria, antropologia etc., fiind dornici să afle cât mai multe amănunte cu privire la evenimente din trecut. Practicile turistice culturale sunt diverse, începând cu vizitarea muzeelor și monumentelor în scopul cunoașterii efective a patrimoniului acestora, până la simpla lor tranzitare, ori realizarea unor scurte opriri cu scop de relaxare (servirea unei cafele într-o locație situată în apropierea unui obiectiv de patrimoniu).

Deasemenea, specialiștii au menționat existența unor diferențe în ceea ce privește practicile culturale, în funcție de sex. Astfel, aceștia au observat faptul că, femeile sunt mai atrase de artele plastice și de arhitectură, în timp ce bărbații preferă siturile arheologice (în aer liber) în special ruine ale unor cetăți vechi cu încărcătură istorică), tradițiile și artele populare. Există o serie de târguri și festivaluri culturale unde toți participă cu plăcere fie că este vorba de muzică, poezie, teatru, dans etc.

În ultimii ani, în Europa, se constată o abundență de festivaluri și târguri care au luat amploare,

unde și țara noastră este prezentă. Un astfel de târg este Art&Tourism, primul eveniment din lume dedicat în întregime turismului cultural, organizat la Fortezza da Basso din Florența, de TTG Italia, o companie din grupul Rimini Fiera, care își deschide portile în fiecare an, timp de o săptămână, pentru artă, cultură, muzică și bineînțeles.

În cadrul acestui târg de turism cultural se organizează activități de promovare a muzeelor internaționale, întâlniri și evenimente, petreceri tematice, workshop-uri etc. cu participarea actorilor principali ai turismului cultural internațional: administrații publice, instituții culturale și turistice, muzee, fundații, organizatori de festivaluri, agenții de evenimente, galerii de artă, companii de servicii, administrații ale locațiilor și zonelor istorice și ale unor stațiuni de prestigiu, instituții educaționale, operatori turistici, hoteluri, agenții de turism specializate în turismul cultural, cu alte cuvinte, o întreagă pleiadă de entități din segmentul cultural, un segment cu peste 300 de milioane de călători în fiecare an.

Târgul de carte de la Frankfurt este considerat a fi epicentrul târgurilor de carte din Europa. Acest târg este cea mai mare manifestare de profil la nivel mondial, și totodată blazonul activităților culturale la nivel european.

Datorită serviciilor și informațiilor oferite în permanență, pe parcursul unui an întreg, branșei de specialitate, Târgul de la Frankfurt s-a impus ca o piață globală atât de idei, cât și de exemple. Inițial, Târgul de carte de la Frankfurt a debutat ca festival al cărții, în biserica Pavel din Frankfurt, însă la ora actuală este considerat a fi punctul central de întâlnire al industriei editoriale, cu peste 7.000 de expozanți, din peste 100 de țări. Târgul de carte de la Frankfurt are loc anual, la mijlocul lunii octombrie și este organizat de Asociația Editorilor și Vânzătorilor de carte din Germania, iar în cele cinci zile cât durează târgul, îi trec pragul nu mai puțin de 270.000 de oaspeți, pentru a vizita cele peste 7.000 de standuri de edituri din toată lumea.

Alt târg de carte unde România a fost reprezentată de Institutul Cultural Român de la Varșovia, pentru prima dată în anul 2016, este Târgului Cărților Bune desfășurat la Wrocław în cadrul programului Capitalei Culturale Europene. Târgul Cărților Bune de la Wrocław constituie unul dintre cele mai importante și apreciate evenimente de acest gen din Polonia, alături de târgurile de carte de la Cracovia și Varșovia. Prima participare a României, cu un stand organizat de Institutul Cultural Român, la Târgul de Carte de la Londra - London Book Fair, a avut loc în anul 2007.

Adresat editorilor, distribuitorilor, librarilor și profesioniștilor din domeniul editorial din lumea întreagă, Târgul de carte găzduit de Earl Court din Londra este cea mai proeminentă manifestare britanică de profil și una dintre cele mai importante la nivel global. Ediția din 2007 a atras peste 23.000 de participanți din 109 țări. Participarea României, în premieră, la London Book Fair a avut loc în contextul unei promovări de amploare a literaturii române peste hotare, cu sprijinul Institutului Cultural Român, prin programele Translation and Publication Support - TPS și "20 de

autori”.

În peisajul târgurilor de carte întâlnim și târguri dedicate literaturii pentru copii, precum Târgul Internațional de Carte pentru Copii de la Bologna, Italia. Târgul Internațional de Carte pentru Copii de la Bologna este cel mai important eveniment cultural de acest gen, la nivel internațional, dedicat literaturii pentru copii și tineret, care se adresează în special profesioniștilor din domeniu: autori, editori, ilustratori, agenți literari, traducători.

Anul trecut, în 2023, în perioada 6-9 martie, Ministerul Culturii a invitat să participe la acest târg de carte 4 autori și ilustratori cunoscuți- Simona Epure (autoare), Alexandra Mîrzac (ilustratoare și autoare), Maria Surducan (ilustratoare), Ștefan Georgescu (ilustrator). Tot în anul 2023, în luna mai, s-au desfășurat în Madrid, un Târg intercultural de meșteșuguri și un Târg de carte organizat de Primăria Velilla de San Antonio, în colaborare cu reprezentanți ai asociațiilor, comunităților și a scriitorilor români, latino-americani și arabi.

România a fost prezentă prin intermediul Asociației de români „Muntenia” din Torrejon de Ardoz, iar participanții au asistat la recitaluri de muzică tradițională românească, muzică mediteraneană, africană, reprezentații de dansuri și teatru, ateliere de croșetat, tapiserie, pictură și henna etc.. Târgurile de artă contemporană se află și ele pe lista turiștilor pasionați de acest gen al artei. Unul dintre ele este Târgul de artă contemporană Art Rotterdam din Olanda unde România este prezentă, printre puținele țări din estul Europei, alături de alte 100 de galerii participante.

Să nu uităm însă și de târgurile și festivalurile internaționale unde România este țară organizatoare și care nu sunt deloc puține și deloc lipsite de importanță. Printre acestea se numără Târgul de Turism al României și Târgurile Internaționale de carte Gaudeamus și Bookfest, Festivalul George Enescu, Festivaluri de muzică folk, jazz, rok, al romanțelor și multe altele, care se desfășoară pe tot teritoriul țării noastre, atât în mediul urban, cât și în cel rural, în incinta unor clădiri monumente istorice, ori spații neconvenționale, dar și în aer liber. Concluzionând, constatăm că interacțiunea între cultură și turism își are rădăcinile în perioada de început a turismului care capătă, în prezent, din ce în ce mai multă importanță.

Turismul cultural oferă posibilitatea unui dialog intercultural, dar și oportunitatea de a descoperi diversitatea culturală, moștenirea culturală fiind expresia identității oamenilor, a istoriei, a teritoriului, a obiceiurilor, tradițiilor și civilizației. Turismul cultural este un factor cheie atât pentru dezvoltarea durabilă, cât și pentru stabilirea unor relații interculturale bazate pe cunoaștere, înțelegere și acceptare a diversității.

Adriana Apostol